

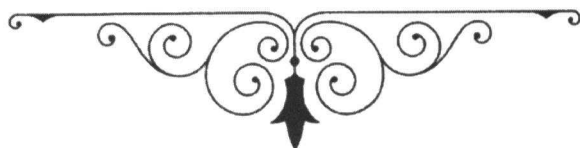

تفسیر عماد

(جلد سوم)

سورہ احزاب

سید احمد میر عمادی

سرشناسه	: میرعمادی، سیداحمد، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: تفسیر عماد: سوره احزاب / سیداحمد میرعمادی.
مشخصات نشر	: قم : باقیات ، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۴۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۳-۳۵۵-۷ (دوره): ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۳-۴۱۹-۶
موضوع	: تفاسیر (سوره احزاب)
موضوع	: تفاسیر شیعه - قرن ۱۴ - برگزیده‌ها
شناسه افزوده	: 20 th century- Selections - Qur'an - Shiite hermeneutics
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ت ۷ م ۹ / ۸۴۷ / ۱۰۲ BP
رده بندی دیویی	: ۱۸ / ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۴۶۵۰۸

تفسیر عماد - ج ۳ (سوره احزاب)

سید احمد میرعمادی

◀ ناشر: باقیات

◀ چاپخانه: وفا

◀ چاپ: اول - ۱۳۹۸

◀ شمارگان: ۱۳۵۰ نسخه

◀ شابک: 978-600-213-419-6 ISBN

◀ قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

« کلیه حقوق محفوظ است »

نشر باقیات - چاپ وفا، قم، صفایه، پاساژ المهدی، پلاک ۱۱۶

تلفن: ۰۲۵ (۰۲۵) - موبایل: ۶۲۵ ۲۵ ۲۵ ۹۱۲

مرکز بخش: قم، زنبیل آباد، گلستان غربی، پلاک ۵۰

مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت عماد قم - موبایل: ۰۹۱۲۷۵۸۱۷۵۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

فهرست مطالب

۱۹		مقدمه
۲۰		وجه نامگذاری سوره احزاب
۲۳		ویژگی های سوره احزاب
۲۳		فضیلت قرائت سوره
۲۴		محتوای سوره
۲۴		آیه های مشهور در سوره احزاب

آیه ۱

۲۷		دستور به تقوا و پرهیزگاری
۳۲		نفی اطاعت از کافران و منافقان
۳۳		علیم و حکیم بودن خدا

آیه ۲

۳۴		ضرورت تبعیت از وحی
۳۶		خبیر و آگاه بودن خداوند بر اعمال

آیه ۳

۳۷		ضرورت توکل بر خدا
۳۸		کافی بودن خداوند در وکالت
۳۹		حقیقت توکل بر خدا

آیه ۴

۴۰		نفی دو عشق و دو محبت در یک دل
۴۲		عشق به یک معبود

- مسئله ظاهر..... ۴۳
- فرزندخواندگی..... ۴۴
- یکم: داستان فرزندخواندگی زید بن حارثه از سوی پیامبر..... ۴۴
- دوم: احکام فرزندخواندگی..... ۴۵
- سوم: راه‌های محرم شدن فرزند خوانده‌ها..... ۴۶
- فرزندخواندگی یک لفظ ادعائی..... ۴۸
- سخن حق در ندانستن فرزندخوانده به عنوان فرزند واقعی..... ۴۹
- راهنمایی خدا در موارد شبهه..... ۴۹

آیه ۵

- ضرورت انتساب فرزندخواندگان به پدرانشان..... ۵۰
- رفتار برادرانه با فرزندخوانده‌ها..... ۵۲
- بخشش خطا در انتساب فرزند خواندگان..... ۵۲
- مجازات خطای عمدی در انتساب فرزندخواندگان..... ۵۳
- غفور و رحیم بودن خداوند..... ۵۳

آیه ۶

- ولایت پیامبر ﷺ بر مؤمنان..... ۵۵
- معنای ولایت..... ۵۵
- جایگاه ولایت در اسلام..... ۵۷
- مراتب ولایت..... ۵۸
۱. ولایت الله..... ۵۸
۲. ولایت پیامبر..... ۵۹
۳. ولایت ائمه معصومین..... ۵۹
۴. ولایت فقیه..... ۶۰
- همسران پیامبر ﷺ به منزله مادران مؤمنان..... ۶۲
- اولویت خویشاوندان در مورد ارث..... ۶۵
- بهره مند کردن افراد مورد علاقه از اموال خود در ارث..... ۶۷
- ثبت احکام ارث در کتاب..... ۶۷

آیه ۷

- گرفتن میثاق عمومی از همه پیامبران ۶۸
عالم دَر ۶۹
تاکید برگرفتن میثاق غلیظ از پیامبران اولوالعزم ۷۲
دلیل گرفتن میثاق غلیظ از پیامبران اولوالعزم ۷۴

آیه ۸

- صدق صادقین و پرسش از آنان ۷۵
عذاب دردناک برای کافران ۷۸

آیه ۹

- به یاد آوردن نعمت‌های خدا ۸۰
یورش آوردن لشگریان کفر در جنگ احزاب ۸۱
امدادِ غیبی «باد و طوفان در جنگ احزاب» ۸۲
جنودِ نامرئی در جنگ احزاب ۸۴
بصیر و بینا بودن خداوند ۸۵

آیه ۱۰

- هجوم همه جانبه سپاه احزاب ۸۶
وحشت مؤمنان با مشاهده سپاه احزاب ۸۷
گمان بد بردن به خدا از سوی برخی مؤمنان ۸۹

آیه ۱۱

- امتحان و آزمایش مؤمنان در جنگ احزاب ۹۱
لرزش و وحشت شدید مؤمنان ۹۴

آیه ۱۲

- وضعیت کلی منافقان و بیماردلان در جنگ احزاب ۹۵
الف: دروغ پنداشتن وعده‌های خدا و پیامبر ﷺ ۹۶
اقدامات منافقین در جنگ احزاب ۹۸

آیه ۱۳

- ب: تحریک به ترک جنگ ۹۹
ج: اجازه خواستن از پیامبر ﷺ برای ترک جنگ ۱۰۰

- بهبانه تراشی برای شرکت نکردن در جنگ ۱۰۱
 پاسخ خداوند به بهبانه تراشی منافقین ۱۰۲
 ه: داشتن نقش منفعلانه و مخرب در جنگ ۱۰۳

آیه ۱۴

- و: آمادگی برای تغییر در عقیده ۱۰۴
 ز: پذیرش فوری پیشنهاد مشرکان ۱۰۶

آیه ۱۵

- ح: پیمان شکنی منافقان ۱۰۷
 مسئول بودن انسان در برابر عهد الهی ۱۰۹

آیه ۱۶

- عاقبت فرار از جنگ و مرگ ۱۱۱
 بهره اندک از زندگی برای فراریان ۱۱۳

آیه ۱۷

- خبر و شرتابع اراده خدا ۱۱۴
 ناتوانی همه اراده‌ها در برابر اراده خدا ۱۱۵
 خداوند، تنها سرپرست و یاور انسان ۱۱۶

آیه ۱۸

- معرفی معوقین (بازدارندگان از جهاد) ۱۱۸
 معرفی دعوت کنندگان بر ترک جهاد ۱۱۹
 معرفی مدعیان جبهه و جهاد ۱۲۰

آیه ۱۹

- بخیل بودن منافقان ۱۲۲
 حالت منافقان در هنگام غلبه خوف و ترس بر آنان ۱۲۳
 زبان‌های تند و طلبکارانه منافقان پس از ترس ۱۲۴
 حرص شدید منافقان بر مال ۱۲۵
 ریشه ترس و حرص منافقان (بی‌ایمانی) ۱۲۵
 حبط اعمال منافقان ۱۲۶

آیه ۲۰

- ۱۲۸..... ترس و وحشت منافقان از لشکر احزاب
۱۲۹..... آرزوی منافقان برای زندگی در میان بادیه نشینان
۱۳۰..... پیکار اندک منافقان همراه مسلمانان

آیه ۲۱

- ۱۳۱..... اسوه بودن پیامبر ﷺ
۱۳۴..... بهره مندی مردان الهی از اسوه بودن پیامبر ﷺ
۱۳۸..... اثبات عصمت پیامبر ﷺ از اطلاق اسوه بودن

آیه ۲۲

- ۱۳۹..... صلابت و استواری مؤمنان
۱۴۰..... تصدیق به وعده خدا و رسول خدا از سوی مؤمنان
۱۴۲..... اعتراف به راستی سخن خدا و رسول او
۱۴۳..... افزایش ایمان و تسلیم مؤمنان

آیه ۲۳

- ۱۴۶..... عهد صادقانه مؤمنان با خدا
۱۴۷..... به آخر رساندن پیمان مؤمنان با شهادت
۱۴۷..... منتظران شهادت و استواری در عهد و پیمان

آیه ۲۴

- ۱۴۹..... پاداش صدق صادقان
۱۵۰..... عذاب منافقان به اراده خدا
۱۵۰..... آمرزنده و مهربان بودن خدا

آیه ۲۵

- ۱۵۱..... بازگرداندن خشمگینانه سپاه کفر (احزاب)
۱۵۳..... نرسیدن کفار (احزاب) به پیروزی
۱۵۴..... برداشتن زحمت جنگ از دوش مؤمنان از سوی خدای متعال
۱۵۵..... توانا و شکست ناپذیری خداوند متعال

آیه ۲۶

- ۱۵۷..... پایین کشیدن یهودیان بنی قریظه از قلعه های شان

- ۱۶۱..... رعب افکندن در قلب های یهودیان بنی قریظه
- ۱۶۳..... کشتن و اسیر گرفتن یهودیان بنی قریظه

آیه ۲۷

- ۱۶۴..... در اختیار گرفتن خانه و اموال بنی قریظه
- ۱۶۵..... در اختیار گذاشتن سرزمین خیبر
- ۱۶۶..... تکیه بر توانا بودن خداوند بر هر چیز

آیه ۲۸

- ۱۶۷..... شأن نزول آیه
- ۱۶۸..... منزه بودن بیت نبوت از زرق و برق دنیا
- ۱۶۹..... مخیر نمودن همسران پیامبر ﷺ در باقی ماندن یا جدا شدن با شیوه نیکو

آیه ۲۹

- ۱۷۳..... همسران پیامبر ﷺ و اراده ایمان خواهی
- ۱۷۴..... پاداش عظیم ایمان طلبی همسران پیامبر ﷺ

آیه ۳۰

- ۱۷۶..... بر حذر داشتن همسران پیامبر ﷺ از ارتکاب گناه آشکار
- ۱۷۷..... عذاب دو چندان برای همسران خطاکار پیامبر ﷺ
- ۱۷۸..... آسان بودن عذاب کردن برای خدا

آیه ۳۱

- ۱۷۹..... سفارش به خضوع همسران پیامبر ﷺ برای خدا و رسول خدا ﷺ
- ۱۸۰..... توصیه به انجام دادن عمل صالح از سوی همسران پیامبر ﷺ
- ۱۸۰..... پاداش دو برابر برای همسران پیامبر ﷺ
- ۱۸۰..... آماده کردن رزق کریم برای همسران پیامبر ﷺ

آیه ۳۲

- ۱۸۲..... موقعیت و جایگاه مهم همسران پیامبر ﷺ
- ۱۸۳..... نهی از سخن گفتن هوس انگیز
- ۱۸۴..... شایسته سخن گفتن
- ۱۸۴..... رعایت عفت عمومی و سلامت روحی و روانی جامعه

آیه ۳۳

- دستور به وقار و قرار زنان در خانه ها ۱۸۷
- نهی از خودنمایی و خودآرایی زنان ۱۸۷
- برپا داشتن نماز از سوی زنان ۱۸۹
- پرداختن زکات از سوی زنان ۱۸۹
- اطاعت زنان از خدا و رسول (ولایتمداری و ولایت پذیری زنان) ۱۹۰
- دور کردن پلیدی از اهل بیت علیهم السلام ۱۹۱
- تطهیر کردن کامل اهل بیت علیهم السلام ۱۹۶

آیه ۳۴

- ضرورت یاد کردن آیات الهی و حکمت از سوی زنان ۱۹۷
- لطیف و خبیر بودن خداوند ۱۹۹

آیه ۳۵

- برابری مردان و زنان در اسلام و ایمان ۲۰۴
- برابری مردان و زنان در اطاعت پروردگار ۲۰۶
- برابری مردان و زنان در صداقت و راستی ۲۰۷
- برابری مردان و زنان در صبر و مقاومت ۲۰۸
- برابری مردان و زنان در خشوع و خضوع ۲۰۹
- برابری مردان و زنان در انفاق و ایثار ۲۱۰
- برابری مردان و زنان در روزه داری ۲۱۱
- برابری مردان و زنان در پاکدامنی و عفاف و حجاب ۲۱۲
- برابری مردان و زنان در ذکر و یاد خدا ۲۱۳
- برابری مردان و زنان در پاداش (آمزش و پاداش عظیم) ۲۱۵

آیه ۳۶

- نداشتن اختیار در برابر فرمان خدا و رسول خدا (ولایت پذیری) ۲۱۷
- عاقبت نافرمانی از خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم (گمراهی آشکار) ۲۱۹

آیه ۳۷

- نعمت های خدا و رسول به زیدبن حارثه ۲۲۲
- توصیه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به زید برای ادامه همسری ۲۲۳

- خوف پیامبر ﷺ در ازدواج با همسر فرزندخوانده ۲۲۳
- ماجرای ازدواج پیامبر ﷺ با زینب ۲۲۶
- ضرورت شکستن آداب و رسوم غلط اجتماعی ۲۲۷

آیه ۳۸

- در خرج نبودن پیامبر ﷺ در انجام فرائض ۲۳۰
- سنت الهی در شکستن عادت های غلط اجتماعی ۲۳۱
- سنجیده و یا برنامه بودن فرمان خدا ۲۳۲

آیه ۳۹

- معرفی مبلغان راستین رسالات الهی ۲۳۴
- اهمیت و ضرورت تبلیغ ۲۳۴
- خشیت مبلغان دین از خدا و نترسیدن از غیر او ۲۳۶
- ویژگی های مبلغان دینی ۲۳۷
- حسابگری خداوند ۲۳۸

آیه ۴۰

- نفی پدری پیامبر ﷺ نسبت به همه مردم ۲۳۹
- رسالت و خاتمیت پیامبر ﷺ ۲۴۰
- دلایل خاتمیت پیامبر اسلام ﷺ ۲۴۲
- فلسفه خاتمیت پیامبر اسلام ﷺ ۲۴۴
- دانایی خدا نسبت به همه چیز ۲۴۵

آیه ۴۱

- اهمیت و آثار ذکر ۲۴۶
- مفهوم ذکر کثیر ۲۴۹

آیه ۴۲

- تسبیح گفتن برای خداوند متعال در صبح و شام ۲۵۰

آیه ۴۳

- صلوات خدا و ملائکه بر مؤمنان ۲۵۳
- خروج از ظلمات به سوی نور به سبب ذکر و تسبیح ۲۵۵

مهربان بودن خداوند به مؤمنان ۲۵۶

آیه ۴۴

تحیت مؤمنان در روز ملاقات با خدا ۲۵۷

پاداش کریمانه ملاقات کنندگان با خدا ۲۵۹

آیه ۴۵

شاهد بودن رسول خدا ﷺ ۲۶۰

مبشر بودن رسول خدا ﷺ ۲۶۱

نذیر بودن رسول خدا ﷺ ۲۶۲

آیه ۴۶

داعی بودن رسول خدا ﷺ ۲۶۴

چراغ روشنی بخش بودن رسول خدا ﷺ ۲۶۶

آیه ۴۷

بشارت دادن به مؤمنان به فضل بزرگ الهی ۲۶۸

آیه ۴۸

اطاعت نکردن از کافران و منافقان ۲۶۹

اعتنا نکردن به آزار منافقان و کافران ۲۷۰

توکل بر خدا و کافی بودن خدا در حمایت از پیامبر ﷺ ۲۷۱

آیه ۴۹

تکیه بر ایمان در امر ازدواج ۲۷۳

عدم لزوم نگاه داشتن عده در صورت عدم دخول ۲۷۳

حکم عده زنان ۲۷۴

پرداختن هدیه مناسب به زن ۲۷۶

ضرورت جدایی محبت آمیز زن و مرد ۲۷۷

آیه ۵۰

حلال بودن زنان بر پیامبر ﷺ با پرداخت مهریه ۲۷۹

حلال بودن کنیزان بر پیامبر ﷺ ۲۸۰

حلال بودن دختران عمو، عمه، دایی و خاله‌های مهاجران بر پیامبر ﷺ ۲۸۱

- ۲۸۱..... حلال بودن زن مؤمنه بر پیامبر ﷺ با هبه نفس
- ۲۸۳..... انحصار ازدواج غیر مهریه‌ای برای پیامبر ﷺ
- ۲۸۴..... مصلحت مردان مؤمن در نوع ازدواج
- ۲۸۵..... برداشتن عُسرو حرج از پیامبر ﷺ در ازدواج
- ۲۸۵..... آمرزنده و مهربان بودن خداوند
- ۲۸۵..... چهار نکته درباره ازدواج‌های پیامبر ﷺ

آیه ۵۱

- ۲۹۲..... اختیار پیامبر ﷺ در تقسیم اوقات هم خوابگی همسران
- ۲۹۳..... اختیار پیامبر ﷺ در قبول یا رد نکاح بدون مهریه
- ۲۹۴..... فلسفه مجاز بودن پیامبر ﷺ در تقسیم اوقات هم خوابگی همسران
- ۲۹۵..... دانا بودن خداوند بر قلب‌ها

آیه ۵۲

- ۲۹۷..... محدودیت پیامبر ﷺ در ازدواج مجدد و تعدد همسر
- ۲۹۷..... حرمت تبدیل و جایگزین کردن همسران
- ۲۹۹..... جواز ازدواج با کنیزان
- ۳۰۰..... مراقبت خداوند بر هر چیز

آیه ۵۳

- ۳۰۲..... آداب ورود به منزل پیامبر ﷺ
- ۳۰۳..... نهی از ورود به خانه پیامبر ﷺ مگر با دعوت به طعام
- ۳۰۴..... الف: آداب مهمانی (ورود به موقع در مهمانی)
- ۳۰۴..... ب: پذیرفتن دعوت
- ۳۰۵..... ج: پراکنده شدن پس از صرف غذا
- ۳۰۵..... د: دوری از تشکیل مجلس انس و گفت‌وگو
- ۳۰۶..... پرهیز از آزار و اذیت روحی پیامبر ﷺ
- ۳۰۶..... شرم و حیای پیامبر ﷺ از بیرون کردن میهمانان
- ۳۰۷..... رعایت ادب و حجاب در مواجهه با همسران پیامبر ﷺ
- ۳۰۸..... فلسفه گفت‌وگو با زنان از ورای حجاب

دوری از آزار رساندن به پیامبر ﷺ ۳۰۹

حرمت ازدواج با همسران پیامبر ﷺ ۳۰۹

آیه ۵۴

آگاهی خدا بر نیت‌های شوم منافقان و بیمار دلان ۳۱۰

آیه ۵۵

موارد استثناء حجاب برای محارم ۳۱۲

توصیه به تقوا به زنان پیامبر ﷺ ۳۱۴

آیه ۵۶

صلوات فرستادن خدا و فرشتگان به نبی اکرم ﷺ ۳۱۵

امر به مؤمنان برای صلوات بر پیامبر ﷺ ۳۱۶

امر به تسلیم بودن مسلمانان در برابر پیامبر ﷺ ۳۱۹

آیه ۵۷

لعنت خدا بر آزار دهندگان خدا و رسول خدا ﷺ ۳۲۱

عذاب خوارکننده برای آزار دهندگان رسول خدا ﷺ ۳۲۴

برخورد پیامبر اکرم ﷺ با آزار دهندگان ۳۲۵

۱. دعا ۳۲۵

۲. عفو و بخشش ۳۲۶

آیه ۵۸

حرمت اذیت و آزار مردان و زنان مؤمن ۳۲۸

گناه بهتان به مردان و زنان مؤمن ۳۳۰

آیه ۵۹

فرمان به زنان برای پوشاندن خود با جلباب ۳۳۳

فلسفه حجاب ۳۳۴

آمرزنده و رحیم بودن خداوند ۳۳۶

آیه ۶۰

تهدید نسبت به گروه نفاق افکن و آشوب‌گر و شایعه‌پراکنان ۳۳۸

دستور خداوند به قیام پیامبر ﷺ علیه اخلاص گران امنیت ۳۳۹

تهدید به اخراج اخلاص گران امنیت از شهر..... ۳۴۱

آیه ۶۱

طرد شدن فتنه انگیزان از رحمت الهی..... ۳۴۳

ضرورت تعقیب و دستگیری فتنه گران ۳۴۳

قتل و اعدام آشوبگران و اخلاص گران امنیت..... ۳۴۴

آیه ۶۲

سنت های ثابت الهی در اقوام گذشته..... ۳۴۵

تغییر ناپذیری سنت الهی ۳۴۶

آیه ۶۳

سؤال از زمان قیامت..... ۳۴۷

آگاهی خداوند، به زمان فرا رسیدن قیامت ۳۴۸

نزدیک بودن قیامت..... ۳۵۰

آیه ۶۴

لعنت فرستادن خداوند بر کافران ۳۵۱

تهدید و مجازات کافران ۳۵۲

آیه ۶۵

خلود ابدی کافران در جهنم..... ۳۵۳

خلود و عدل الهی ۳۵۶

بی سرپرستی و بی یآوری کافران..... ۳۵۶

آیه ۶۶

دگرگونی صورت کافران در آتش..... ۳۵۸

پشیمانی و حسرت خوردن کافران ۳۵۸

آیه ۶۷

توجیه کافران در گمراهی خود..... ۳۶۰

گمراهی، نتیجه پیروی کورکورانه..... ۳۶۳

آیه ۶۸

تقاضای عذاب مضاعف برای رهبران کفر..... ۳۶۴

تقاضای لعنت کبیر برای رهبران کفر..... ۳۶۶

آیه ۶۹

- ۳۶۷..... پرهیز از اذیت و نسبت‌های ناروا به موسی علیه السلام
- ۳۶۹..... تبرئه کردن موسی علیه السلام از جانب خدا
- ۳۷۰..... آبرومند بودن موسی علیه السلام نزد خدا

آیه ۷۰

- ۳۷۲..... رعایت تقوای الهی
- ۳۷۳..... گفتن سخن حق محکم و استوار (قول سدید)
- ۳۷۳..... انواع اقوال در قرآن
- ۳۷۳..... الف) قول حسن و احسن:
- ۳۷۴..... ب) قول معروف:
- ۳۷۴..... ج) قول کریم
- ۳۷۴..... د) قول سدید

آیه ۷۱

- ۳۷۷..... تقوا و قول سدید، عامل اصلاح اعمال
- ۳۷۸..... تقوا و قول سدید، عامل بخشش گناهان
- ۳۷۸..... فوز عظیم، نتیجه اطاعت از خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله

آیه ۷۲

- ۳۸۰..... عرضه امانت بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها
- ۳۸۳..... نحوه عرضه امانت
- ۳۸۴..... نپذیرفتن امانت الهی از سوی آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها
- ۳۸۵..... تحمل امانت از سوی انسان
- ۳۸۵..... ظلوم و جهول بودن انسان

آیه ۷۳

- ۳۸۷..... عذاب کردن مردان و زنان منافق و مشرک
- ۳۸۹..... بازگشت رحمت خدا بر مردان و زنان مؤمن
- ۳۹۰..... آمرزنده و مهربان بودن خداوند
- ۳۹۳..... کتاب‌نامه

مقدمه

چشمه زلال و گوارای قرآن، دائماً در حال جوشیدن است و هر کس به اندازه وسع و توان و فهم خود از آن، می نوشد. این چشمه در همیشه تاریخ و از آغاز نزول، برپهن دشت قلب ها و ذهن های آدمیان تشنه، جاری شده و آنان را سیراب ساخته است. رویش تمدن اسلامی و پرورش انسان های فهیم از رهگذر همین جوشش بوده است.

روشن است که این کلام جوشان و چشمه جاری، به «تفسیر» نیاز دارد؛ یعنی تفسیر بعضی از آیات به بعضی دیگر و نیز تفسیر و توضیح واژه ها و بیان شرح نزول و زمینه تاریخی و بهره گیری از کلام معصومان علیهم السلام به عنوان بهترین و شایسته ترین مفسران قرآن و یافتن پیام ها و نکته ها از آیات یک ضرورت است.

مفسران در طول تاریخ روش های گوناگونی برای تفسیر قرآن اتخاذ نموده اند لیکن روش ما در تفسیر بر این است که با تدبیر در یک آیه و تقطیع آن به قسمت هایی که در آن هست، جوانب مختلف آن را با استفاده از منابع کهن در عرصه لغت، حدیث، کلام و آموزه های اهل بیت علیهم السلام روشن کنیم و پیام و نکته هایی از آیات را ارائه نماییم. به لطف خدا تا کنون دو جلد از این مجموعه با همین روش منتشر شده (جلد اول: سوره حدید و جلد دوم: سوره زمر) و اینک جلد سوم آن در تفسیر سوره احزاب، تقدیم علاقه مندان می شود.

وجه نامگذاری سوره احزاب

وجه تسمیه این سوره آن است که احزاب و گروه‌های مختلفی از کافران و مشرکان و حزب‌ها و گروه‌های وابسته به آنان به مدینه هجوم آوردند و قصد نابودی اسلام را داشتند که آیاتی از این سوره در همین رابطه نازل شد و این سوره به همین نام «احزاب» خوانده شده و هفده آیه آن، وقایع مهم این نبرد و چگونگی ورود کافران و مشرکان به سوی مدینه و همدستی منافقان و یهودیان با آنان را شرح می‌دهد و امدادهای غیبی الهی را به تصویر می‌کشد.

واقعیت این است، پس از جنگ اُحد که با شکست تلخ مسلمانان خاتمه یافت، بدخواهان، احساس کردند که مسلمانان ضعیف شده‌اند و می‌توان با یک حمله و هجوم سنگین آنان را برانداخت، لذا سه گروه مشرکان مکه و منافقان پنهان در میان مسلمانان و یهودیان مدینه (مثلاً شوم) متحد شدند تا به هدف خود نایل آیند.

آیات هفده گانه مربوط به جنگ احزاب، در خصوص همین سه گروه است و خداوند متعال به رسول خود سفارش می‌کند که از هیچ کدام اطاعت مکن و بر خدا توکل کن.

تطبیق مصداق آن را در دنیای امروز نیز شاهدیم که چگونه سال‌هاست احزاب گوناگونی از کافران و منافقان و یهودیان به شجره طیبه نظام اسلامی، حمله‌ور شده‌اند تا بتوانند از رشد و بالندگی آن جلوگیری کنند. اما هوشیاری و درایت و نحوه مدیریت، و هدایت «ولی فقیه» و همبستگی و اتحاد مردم و امدادهای غیبی الهی توانسته است بر توان و قدرت مؤمنان بیفزاید و آنان بر کفر و استکبار جهانی غلبه پیدا کنند.

انتخاب سوره احزاب برای شرح و تفسیر و درس آموزی، در واقع یادآوری تکرار تاریخ و مواظبت و مراقبت از توطئه دشمنان و بدخواهانی است که در دیروز و امروز کوشش می‌کردند و می‌کنند تا از اسلام و مسلمانی، نام و نشانی نباشد.

اثرپیش رو، جلد سوم تفسیر عماد است که به شرح و بسط سوره احزاب پرداخته است. این تفسیر در ماه مبارک رمضان سال ۱۴۴۰ قمری (۱۳۹۸ شمسی) و در جمع علاقه مندان و دوستان قرآن صورت گرفته و از صدا و سیما هم پخش شد و سپس به صورت کنونی به نوشتار درآمد.

امید که آشنایی با این سوره ما را با مکرو حيله های احزاب کفر و نفاق، آشنا سازد و از همین رهگذر در تحکیم پایه های نظام اسلامی بکوشیم و پیرو واقعی قرآن کریم باشیم.

سید احمد میرعمادی

آبان ۱۳۹۸